

Bilag 2 – Mål og Strategi - redegørelse for forudsætninger

Planstrategi 2016

Første trin til Slagelse Kommuneplan 2017 blev indledt med vedtagelsen af Slagelse Kommunes Planstrategi den 27. juni 2016. Planstrategien udpegede de emner, byrådet mente, var vigtige at se nærmere på i forbindelse med den kommende kommuneplanlægning. Udgangspunktet er, at kommuneplanen som helhed gennemgås for delvis revision, med særlig fokus på sammenhængen mellem hovedtemaer og principper fremhævet i planstrategien. Hovedtemaerne er bosætning, verden omkring os, oplevelser, uddannelse, erhvervsfremme og byernes rollefordeling. De grundlæggende principper er parathed, samskabelse, ny teknologi, samarbejde, innovation og bæredygtighed. Planstrategien har været i offentlig høring, hvor det har været muligt at komme med ideer, forslag og bemærkninger til revision af kommuneplanen.

Kommuneplanens rolle

Kommuneplanen dækker hele kommunens areal, og kan bedst beskrives som en overordnet plan, der sætter mål og rammer primært for arealanvendelsen i kommunen. Kommuneplanen er bindeleddet mellem på den ene side landsplanlægning og på den anden side den detaljerede lokalplanlægning og retningslinjer for konkrete emner.

Der er ikke handlepligt i en kommuneplan, og byrådet kan derfor ikke sikre, at de planlagte projekter rent faktisk gennemføres. Til gengæld skal byrådet sikre, at projekter der sættes i gang ikke strider mod kommuneplanen.

Hvad siger Planloven om kommuneplanlægning?

Kommuneplaner udarbejdes i henhold til bestemmelserne i planloven. Ifølge planloven skal der foreligge en kommuneplan for hver af landets kommuner. Det er planlovens formål at sikre en sammenfattende planlægning. Denne planlægning skal forene de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen. Den skal desuden værne om landets natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og planteliv.

Kommuneplanens retsvirkninger

Kommuneplanen har ingen direkte retsvirkninger over for kommunens borgere. Planen i sig selv kan hverken forbyde eller give lov til bestemte ting. Det kan først ske via den konkrete sagsbehandling i kommunen. Kommuneplanens retningslinjer er bindende for kommunens planlægning, administration og anlægsvirksomhed. Byrådet har pligt til at arbejde for gennemførelse og efterlevelse af retningslinjerne.

Kommuneplanens rammer for lokalplanlægningen angiver grænser for, hvilket indhold en lokalplan kan have. Rammerne giver ikke den enkelte grundejer ret til at anvende eller bebygge sin ejendom i overensstemmelse med rammebestemmelserne. Rammerne er maksimalgrænser. De er ikke mere detaljerede, end at der ved lokalplanlægningen kan ske en nøjere planlægning og detaljering af et område. En lokalplans mere detaljerede bestemmelser vil ofte være skærpende i forhold til kommuneplanens rammebestemmelser om bebyggelsesprocenter, bygningshøjder mv.

Eksisterende byplanvedtægter, lokalplaner og servitutter er fortsat gældende, uanset hvad der står i kommuneplanens rammebestemmelser. De kan kun ændres gennem en ny lokalplan. Byrådet kan modsætte sig opførelse af bebyggelse eller ændret anvendelse af bebyggelse eller ubebyggede arealer i byzone eller sommerhusområde, hvis byggeriet eller anvendelsen er i strid med kommuneplanens rammebestemmelser, eller hvis projektet ikke er i overensstemmelse med gældende byplanvedtægt eller lokalplan. Byrådet kan desuden nedlægge forbud mod, at der etableres forhold, som kan hindres med en lokalplan. Forbuddet gælder i op til ét år og kan afløses af bestemmelser i en ny lokalplan.

Miljøvurdering

Sideløbende med kommuneplanarbejdet gennemføres miljøvurdering af planrevisionen, så der i

planen tages hensyn til miljøforhold, der i miljøvurderingen er vurderet at kunne blive væsentligt påvirket af en given udvikling. Miljøvurderingen har hjemmel i Lov om miljøvurdering af planer og programmer, LBK nr. 1533 af 10. december 2015. Ved planrevisioner er kun ændringer omfattet af miljøvurderingskravet.

Miljøvurderingen er i høring samtidig med kommuneplanforslaget.

Kommuneplan i et overordnet perspektiv

Nedenfor gives en kort introduktion til de planer mv., som kommuneplanen ikke må stride mod. Der findes desuden en række statslige programmer og handlingsplaner, som også skal lægges til grund for kommuneplanlægningen.

NATIONALT

Landsplanredegørelsen

I Landsplanredegørelsen fremlægger regeringen sine langsigtede overvejelser om landets geografiske struktur, og hvordan de realiseres. Forslaget til Landsplanredegørelse 2013 "Grøn omstilling – nye muligheder for Danmark" er offentliggjort over sommeren 2013. Slagelse Kommunes kommuneplan 2017 strider ikke mod forslaget til landsplanredegørelsens hensigter.

Vandområdeplan 2015-2021

Vandområdeplanerne er en samlet plan for at forbedre det danske vandmiljø. Planerne skal sikre renere vand i Danmarks kystvande, søer, vandløb og grundvand i overensstemmelse med EU's vandrammedirektiv. Planerne beskriver, hvordan Danmark implementerer EU's vandrammedirektiv, og er ikke i sig selv bindende. Det bindende indhold er udmøntet i bekendtgørelser om miljømål og indsatsprogrammer. Kommuneplanlægning skal tage højde for den statslige vandområdeplan og må ikke stride imod de mål, indsatser mv., der er fastlagt i de tilhørende bekendtgørelser.

Drikkevandsinteresser

Udpegningen af områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD), følsomme indvindingsområder og indvindingsoplande til almen vandforsyning udenfor OSD sker løbende i bekendtgørelser fra Miljø- og Fødevarerministeriet. Områderne har betydning for, hvor kommunen kan udlægge arealer til byzone og ændre arealanvendelsen til mere grundvandsbelastende aktiviteter, da begge dele som hovedregel skal undgås i de udpegede områder.

Natura 2000-planer & Natura 2000-skovplaner, samt handlingsplaner

Kommunerne skal ved deres planlægning samt administration af landzonebestemmelserne, naturbeskyttelsesloven, vandløbsloven, vandforsyningsloven, miljøbeskyttelsesloven, råstofloven og anden relevant lovgivning tage højde for de statslige naturplaner og deres indsatsprogrammer. De planer der vedrører Slagelse Kommune er indarbejdet, hvor det er relevant, i de enkelte afsnit i kommuneplanens retningslinjer.

Beskyttede områder efter anden lovgivning

Kommuneplanen tilsidesætter ikke gældende lovgivning inden for miljø-, natur- og kulturbeskyttelse. Konkret detaillovgivning skal overholdes uanset kommuneplanens målsætninger.

REGIONALT

Regionale Vækst- og Udviklingsstrategi 2015-2018

Region Sjællands Regionale Vækst- og Udviklingsstrategi 2015-2018 indeholder helt overordnede ønsker til regionens fremtid. Udviklingsstrategien er opbygget omkring 10 konkrete målsætninger, seks principper og fire temaer. Region Sjælland vil fokusere arbejdet omkring indsatser indenfor følgende fire temaer:

- Fokuseret erhvervsudvikling

- Det offentlige som driver
- Kompetenceudvikling
- Attraktivitet

Kommuneplan 2017 for Slagelse Kommune er fint i tråd med udviklingsstrategiens temaer og målsætninger.

Råstofplan for Region Sjælland 2016 -2027

Kommuneplanen må ikke stride imod en råstofplan udarbejdet af Regionsrådet. Kommuneplan 2017 for Slagelse Kommune har taget hensyn til råstofplanen, og strider ikke imod den.

KOMMUNALT

Slagelse Kommunes vision

Byrådet vedtog i april 2011 en vision for Slagelse Kommune frem mod 2020:

"Vi vil styrke erhvervsudvikling og skabe vækst i kommunen ved at satse på innovation og samarbejde mellem virksomheder og uddannelser.

Ved at udvikle nye uddannelsesmiljøer og udnytte kommunens store mangfoldighed, vil vi styrke uddannelsesniveaue, hæve indtægterne og skabe mere tryghed og sammenhæng i hele kommunen." Slagelse Kommunes vision fremhæver udvikling inden for erhverv, uddannelse og oplevelser.

Erhverv

- nye arbejdspladser, fokus på iværksætteri og innovation, viden og uddannelse, erhvervsfremme, turisme og fødevarer.
- øget samarbejde mellem virksomheder, uddannelser og kommunen.
- kobling mellem uddannelser og arbejdspladser i kommunen, så de unge fastholdes efter endt uddannelse.

Uddannelse

- Slagelses uddannelsesmiljø og rolle som uddannelsesby skal videreudvikles. Området omkring stationen danner rammen for udvikling af campus.

Oplevelser

- kultur, oplevelser og bevægelse er rammevilkår for både bosætning, erhvervsudvikling og turisme. Slagelse Kommune vil satse på et øget udbud.

Visionen danner grundlag for både kommuneplanens hovedstruktur og rammerne for lokalplanlægning.

Befolkningsprognosen

Slagelse Kommune udarbejder hvert år en befolkningsprognose. Forud for arbejdet med befolkningsprognosen udarbejdes hvert år et boligprogram, som er en vigtig forudsætning for prognosen. Boligprogrammet tager udgangspunkt i samfundsudviklingen med hensyn til vækst og boligudbygning i de foregående år. Boligprogram 2016-2027 indeholder en tabel over den rummelighed, der er i Kommuneplan 2013 og Kommuneplan 2017.

Den aktuelle befolkningsprognose for 2016 viser et stigende befolkningsgrundlag fra 78.140 borgere i 2016 til 80.026 borgere i 2027. Der forventes en stigning på 1.886 personer svarende til 2,4 % frem til 2027. Det er 2,0 % under Danmarks Statistiks forventninger til befolkningsudviklingen de næste 10 år, hvor der på landsplan forventes en stigning på 4,4 %. Prognosen viser, at vi bliver flere ældre borgere i Slagelse Kommune og, at antallet af børn og unge og personer i de erhvervsaktive aldre vil falde. Prognosen forudsiger, at antallet af børn og unge i alderen fra 0-25 år vil falde med 1.844 personer og, at antallet af 26-64 årige vil stige med 459 personer frem mod 2027. Antallet af personer i gruppen 65-99+ forventes også at stige frem mod 2027 med 3.271 personer.

Kommunens øvrige politikker

Blandt Slagelse Kommunes øvrige politikker har især Bosætningsstrategien og Erhvervsudviklingspolitikken relevans for kommunens planlægning. De er indarbejdet i kommuneplanens hovedstruktur og rammer for lokalplanlægning.

Bosætningsstrategi

Slagelse Kommune ønsker at tiltrække flere borgere til Slagelse Kommune. I 2016 vedtog Økonomiudvalget og Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget en Bosætningsstrategi.

Strategien beskriver fire målgrupper, som Slagelse Kommune har potentiale for at tiltrække. Der er sat særlig fokus på unge under uddannelse, to typer af børnefamilier med tilknytning til de nye sygehuse og statslige arbejdspladser samt etablerede par uden børn, som ønsker at bo ved vandet. Kommunen, og især Slagelse by, har et bredt udvalg af videregående uddannelser, og har derfor potentiale for at tiltrække flere unge til kommunen. For at tiltrække de unge vil kommunen fremme muligheder for et aktivt byliv, skabe attraktive uddannelsesmiljøer og mødesteder for de unge i Slagelse by, og tilbyde de unge et bredt udvalg af billige og moderne boliger i Slagelse by. Der kan de bo centralt, tæt på byens tilbud om kultur, underholdning, natteliv og med kort afstand til uddannelsesinstitutioner.

Etableringen af det nye psykiatriske sygehus, udvidelsen af akutsygehuset og udflytningen af statslige arbejdspladser betyder, at der over tid vil være etableret op imod 600 nye arbejdspladser i Slagelse Kommune, hvilket giver kommunen en unik mulighed for at tiltrække flere borgere. For at gøre kommunen attraktiv for de nye medarbejdere og deres familier vil kommunen tilbyde diverse boligformer, især indenfor tæt-lav såsom række- og klyngehuse samt fremme attraktive og bæredygtige bymiljøer, og udvikle rammerne for bevægelse, aktivitet og sundhed f.eks. ved at planlægge for bynær skov, grønne oaser, parker og motions- og cykelstier. Derfor arbejdes der på at skabe en bæredygtig, ny bydel ved Tidselbjerget med fokus på bebyggelser i det grønne, nye etageboliger i Slagelse Bypark til at understøtte hele byudviklingen omkring Campus Slagelse, omdannelse af den tidligere kasernegrund i Slagelse samt ny bebyggelse ud til Skælskør Fjord.

Erhvervsudviklingspolitik 2012-2020

Kommunens politik for udvikling af erhverv tager udgangspunkt i at fastholde og udvikle eksisterende virksomheder, støtte op om og tiltrække nye virksomheder og uddannelsesinstitutioner. Særligt sigtes efter at udnytte potentialerne i de store private og offentlige investeringer inden for genanvendelse, bæredygtig energi og Danmarks mest moderne psykiatri- og akutsygehus. Desuden ønsker byrådet at skabe gode rammer for iværksætterier blandt studerende.

Kommunens ambition er at skabe nye arbejdspladser, udvikle samarbejdet mellem virksomheder, uddannelser og kommunen, så vi fastholder de unge efter endt uddannelse.

Erhvervsstrategi 2016-2020

Kommunens erhvervsudviklingspolitik er udmøntet i Slagelse Erhvervscenters Erhvervsstrategi 2016-2020, hvis vision er at skabe et attraktivt erhvervsmiljø med fokus på infrastruktur, bæredygtighed, industri og velfærdsteknologi. Dette skal ske ved, frem til 2020, at drive væksttiltag inden for hoved- og fokusområderne: erhvervsservice, erhvervsudvikling, internationalisering og fyrtårnsprojekter.

Vækst i Balance

Slagelse Kommune nedsatte i foråret 2014 et § 17,4 Vækst- og Strategiudvalg, som skulle arbejde med mulighederne for at præge den langsigtede udvikling i retning mod øget vækst gennem bl.a. bosætning og erhvervsudvikling.

Udvalgets fokus har været at skabe viden om de styrker og udfordringer, som præger Vestsjælland og Slagelse Kommune, og på den baggrund opstille konkrete forslag til initiativer, der kan sætte

skub i udviklingen. Udvalget har taget afsæt i Slagelse Kommunes Vision og dennes billede af Slagelse Kommune i 2020.

“Vækst i Balance” samler udvalgets arbejde og anbefalinger til konkrete tiltag, der kan sætte gang i en positiv udvikling og skabe et nyt, bredt og tværgående mindset for væksten i Slagelse Kommune. Der arbejdes med fire vækstpakker i “Vækst i Balance”:

- Erhverv, turisme og kultur
- Uddannelse og beskæftigelse
- Bosætning
- Regional udvikling og samarbejde

Det konkrete arbejde med Vækst i Balance udmønter sig i udvikling af væksttiltag inden for de fire fokusområder i Vækst i Balance og ikke mindst, hvor der kan skabes synergi mellem fokusområderne.

Klimaplanlægning

Klimaplanen og klimatilpasningsplanen for Slagelse Kommune er primært udarbejdet for at opnå viden i kommunen om klimaudfordringerne og give overblik over handlemuligheder. Der arbejdes ad to veje: nedbringelse af CO₂-udledningen samt en fysisk klimatilpasning. Arbejdet med klimaområdet har betydning mange steder i den fysiske planlægning f.eks. i forhold til skovrejsning, principper for afledning af regnvand, retningslinjer for klimahåndtering i forbindelse med byudvikling og ny bebyggelse samt fastlæggelse af en klimazone langs kysten mm.

Som afløser til den nuværende klimaplan arbejdes der på en Strategisk Energi- og Klimaplan. Denne plan skal udstikke retninger for kommunens arbejde med den grønne omstilling inden for energiforsyning, energibesparelser og begrænsning af CO₂-udledningen. Arbejdet med en Strategisk Energi- og Klimaplan sker sideløbende med kommuneplanarbejdet.